Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (девети състав)

21 септември 2017 година*

„Обжалване — Картели — Италиански производители на арматурна стомана — Фиксиране на цените, както и ограничаване на и контрол върху производството и продажбите — Нарушение на член 65 ВС — Отмяна на първоначалното решение от Общия съд на Европейския съюз — Решение, прието повторно на основание Регламент (ЕО) № 1/2003 — Липса на ново изложение на възраженията — Непровеждане на устно изслушване след отмяната на първоначалното решение“

По дело C-88/15 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 20 февруари 2015 г.,

Ferriere Nord SpA, установено в Озопо (Италия), за което се явяват W. Viscardini и G. Donà, avvocati,

жалбоподател,

като другата страна в производството е

Европейска комисия, за която се явяват L. Malferrari и P. Rossi, в качеството на представители, подпомагани от M. Moretto, avvocato, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (девети състав),

състоящ се от: E. Juhász, председател на състава, C. Vajda (докладчик) и C. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: V. Giacobbo-Peyronnel, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 20 октомври 2016 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 8 декември 2016 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: италиански.

Решение

1 С жалбата си Ferriere Nord SpA иска да бъде отменено решението на Общия съд на Европейския съюз от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, непубликувано, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2014:1035), с което последният е отхвърлил жалбата на Ferriere Nord за отмяна на Решение C(2009) 7492 окончателен на Комисията от 30 септември 2009 година относно нарушение на член 65 от Договора за ЕОВС (COMP/37.956 — Арматурна стомана, повторно приемане, наричано по-нататък „решението от 30 септември 2009 г.“), в редакцията му, изменена с Решение C(2009) 9912 окончателен на Комисията от 8 декември 2009 г. (наричано по-нататък „решението за изменение“) (решението от 30 септември 2009 г. в редакцията след решението за изменение, наричано по-нататък „спорното решение“).

Обстоятелствата по спора и спорното решение

2 Обстоятелствата по спора са изложени в точки 16—22 от обжалваното съдебно решение:

„16 В съответствие с член 47 ВС от октомври до декември 2000 г. Комисията извършва проверки на италиански предприятия, производители на арматурна стомана, и на сдружение на италиански металургични предприятия [Federacciai]. Тя им изпраща и искания за предоставяне на информация съгласно член 47 ВС […]

17 На 26 март 2002 г. Комисията образува административното производство и излага възражения на основание член 36 ВС (наричано по-нататък „изложението на възраженията“) […] [Ferriere Nord] представя писмено становище по изложението на възраженията на 31 май 2002 г. На 13 юни 2002 г. е проведено устно изслушване […]

18 На 12 август 2002 г. Комисията отправя допълнителни възражения (наричани по-нататък „изложението на допълнителните възражения“) до адресатите на изложението на възраженията. В изложението на допълнителните възражения, прието на основание член 19, параграф 1 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 г., Първи регламент за прилагане на членове [81 ЕО и 82 ЕО] (ОВ 13, 1962 г., стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3), Комисията пояснява позицията си относно продължаването на производството след изтичане на срока на действие на Договора за ЕОВС. [Ferriere Nord] представя писмено становище на 20 септември 2002 г. и на 30 септември 2002 г. е проведено второ устно изслушване в присъствието на представителите на държавите членки […]

19 В края на производството Комисията приема Решение C(2002) 5087 окончателен от 17 декември 2002 година относно производство по член 65 ВС (COMP/37.956 — Арматурна стомана) (наричано по-нататък „решението от 2002 г.“), в което констатира, че предприятията, адресати на това решение, са участвали в единно, съставно и продължено нарушение (картел) на италианския пазар на арматурна стомана на пръти или на кангали, което има за цел или резултат фиксирането на цени, а впоследствие и съгласуваното ограничаване на или контрол върху производството или продажбите в противоречие с член 65, параграф 1 ВС. С това решение Комисията налага на [Ferriere Nord] глоба в размер на 3,57 милиона евро […]

20 На 10 март 2003 г. [Ferriere Nord] подава пред Общия съд жалба срещу решението от 2002 г. Последното е отменено с решение на Общия съд от 25 октомври 2007 г., Ferriere Nord/Комисия (T-94/03, [непубликувано, EU:T:2007:320]). Общият съд отбелязва, че като се има предвид по-специално че в решението от 2002 г. не са посочени член 3 и член 15, параграф 2 от Регламент № 17, то се основава единствено на член 65, параграфи 4 и 5 ВС

[…] След като срокът на действие на тези разпоредби е изтекъл на 23 юли 2002 г. и те вече не са били в сила към момента на приемане на решението от 2002 г., Комисията не може да черпи от тях правомощия, за да установява нарушение на член 65, параграф 1 ВС и да налага глоби на предприятията, участвали в посоченото нарушение […]

21 С писмо от 30 юни 2008 г. Комисията уведомява [Ferriere Nord] и останалите засегнати предприятия за намерението си да приеме отново решение, като промени правното основание спрямо избраното за решението от 2002 г. Освен това тя уточнява, че поради ограничения обхват на съдебните решения, с които е отменено решението от 2002 г., повторно приетото решение ще се основава на доказателствата, представени в изложението на възраженията и в изложението на допълнителните възражения. На засегнатите предприятия е предоставен срок, в който да представят становище, и [Ferriere Nord] изпраща коментари по факс на 1 август 2008 г. […]

22 С факсове от 24 юли и 25 септември 2008 г., 13 март, 30 юни и 27 август 2009 г. Комисията иска от [Ferriere Nord] да предостави информация относно акционерите и имущественото състояние на предприятието. [Ferriere Nord] отговаря на тези искания съответно с електронни писма от 1 август и 1 октомври 2008 г., 18 март, 1 юли и 8 септември 2009 г.“

3 В решението от 30 септември 2009 г. Комисията приема по-специално че Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове [101 ДФЕС и 102 ДФЕС] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167), трябва да се тълкува в смисъл, че ѝ позволява след 23 юли 2002 г. да установява и санкционира картелите в секторите, попадащи в приложното поле ratione materiae и ratione temporis на Договора за ЕОВС. Комисията посочва, че това решение е прието в съответствие с процесуалните норми на Договора за ЕО, както и на посочения регламент, и че материалноправните разпоредби, които вече не са в сила към момента на приемане на даден акт, могат да бъдат приложени съгласно принципите, уреждащи последователността в действието на нормите във времето, стига да бъде приложен общият принцип на lex mitior.

4 В член 1 от решението от 30 септември 2009 г. се установява по-специално че Ferriere Nord е нарушило член 65, параграф 1 ВС, като от 1 април 1993 г. до 4 юли 2000 г. е участвало, в сектора на арматурната стомана на пръти или кангали, в продължено съглашение и/или съгласувани практики, имащи за цел и/или резултат фиксирането на цените и ограничаването на и/или контрола върху производството или продажбите на общия пазар. С член 2 от това решение Комисията налага на Ferriere Nord глоба в размер на 3,57 милиона евро.

5 С писма, изпратени между 20 и 23 ноември 2009 г., осем от единадесетте дружества, адресати на решението от 30 септември 2009 г., сред които е и Ferriere Nord, уведомяват Комисията, че приложението към това решение, както е връчено на адресатите, не съдържа таблиците, онагледяващи ценовите разлики.

6 На 8 декември 2009 г. Комисията приема решението за изменение, като са добавени липсващите таблици в приложението към него и са поправени номерираните препратки към тези таблици в осем бележки под линия. Решението за изменение е връчено на Ferriere Nord на 9 декември 2009 г.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

7 На 19 февруари 2010 г. Ferriere Nord подава в секретариата на Общия съд жалба, с която иска да бъде отменено спорното решение и при условията на евентуалност, да бъде частично отменено това решение и да бъде намален размерът на глобата.

8 В подкрепа на жалбата си Ferriere Nord представя десет основания: първо, липса на правомощия на Комисията, второ, неизпращане предварително на ново изложение на възраженията, трето, непровеждане на изслушване от длъжностното лице, ръководещо устното изслушване, четвърто, изготвяне на окончателния доклад след приемане на спорното решение, пето, приемане на акт, към който не са приложени посочените в него приложения, шесто, грешки при прилагане на правото при преценка на фактите, седмо, непропорционален размер на глобата спрямо тежестта и продължителността на картела, осмо, незаконосъобразност на увеличението на размера на глобата поради повторност на нарушението, девето, непризнаване на смекчаващи обстоятелства, различни от предвидените в Известието на Комисията относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер по преписки във връзка с картели (ОВ C 207, 1996 г., стр. 4), и десето, неправилно прилагане на това известие.

9 С обжалваното съдебно решение Общият съд намалява размера на глобата, наложена на Ferriere Nord, на 3 421 440 EUR и отхвърля жалбата на последното в останалата ѝ част.

10 На 20 декември 2014 г. Ferriere Nord подава в секретариата на Общия съд молба за поправка на точка 420 от обжалваното съдебно решение — молба, която Общият съд отхвърля с определение от 13 март 2015 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10 REC, непубликувано, EU:T:2015:173).

Искания на страните пред Съда

11 С жалбата си Ferriere Nord моли Съда:

– да отмени обжалваното съдебно решение в частта, в която се отхвърля главното искане, направено в жалбата му по дело T-90/10, и вследствие на това да отмени спорното решение,

– при условията на евентуалност да отмени обжалваното съдебно решение в частта, в която се отхвърля искането, направено при условията на евентуалност в жалбата му по дело T-90/10, и вследствие на това да отмени частично спорното решение и да намали с по-голям размер наложената на Ferriere Nord глоба,

– да осъди Комисията да заплати разноските по производствата пред двете инстанции.

12 Комисията моли Съда:

– да отхвърли жалбата и

– да осъди Ferriere Nord да заплати съдебните разноски.

По искането за възобновяване на устната фаза на производството

13 Устната фаза на производството приключва на 8 декември 2016 г. след представяне на заключението на генералния адвокат. С писмо от 27 януари 2017 г., получено в същия ден в секретариата на Съда, Комисията моли Съда да постанови възобновяване на устната фаза на производството и да добави към преписката изложените в искането ѝ фактически обстоятелства и приложените към последното документи.

14 В подкрепа на искането си Комисията изтъква по същество, че Съдът не разполага с достатъчно данни относно фактическите обстоятелства по устните изслушвания от 13 юни и 30 септември 2002 г., на които генералният адвокат основава заключението си, като тези обстоятелства не са били конкретно разисквани от страните.

15 Член 83 от Процедурния правилник на Съда позволява на последния във всеки един момент, след изслушване на генералния адвокат, да постанови възобновяване на устната фаза на производството, по-специално когато делото трябва да се реши въз основа на довод, който не е бил обсъден от страните.

16 Следва все пак да се припомни, че предметът на жалбата по принцип се определя от представените от страните основания и доводи. В случая страните са имали възможност в достатъчна степен да обсъдят тези основания и доводи в писмените си становища и в хода на проведеното на 20 октомври 2016 г. общо съдебно заседание по дела C-85/15 P—C-89/15 P.

17 Поради това, след като изслуша генералния адвокат, Съдът приема, че не следва да възобновява устната фаза на производството.

По жалбата пред Съда

18 В подкрепа на жалбата си пред Съда Ferriere Nord представя девет основания: първо, явно изопачаване на фактите и доказателствата, неустановяване на явните противоречия в спорното решение, както и нарушение на правилата в областта на тежестта на доказване, второ, нарушение на член 27 от Регламент № 1/2003, тъй като не е било връчено ново изложение на възраженията, нарушение на принципа на оправданите правни очаквания, изопачаване на фактите и доказателствата, нарушение на правото на защита, липса на мотиви, както и нарушение на правото на лицата да бъдат изслушани от длъжностното лице, ръководещо устното изслушване, трето, нарушение на Процедурния правилник на Комисията, четвърто, продължителност на участието на Ferriere Nord в картела и грешки при прилагане на правото при преценка на фактите, изопачаване на доказателствата, нарушение на общите принципи в областта на тежестта на доказване и на принципа in dubio pro reo, както и противоречие в мотивите, пето, нарушение на принципа на пропорционалност при определяне на основния размер на наложената на Ferriere Nord глоба с оглед на тежестта и продължителността на нарушението, нарушение на принципа на равно третиране, както и липса на мотиви, шесто, явна изчислителна грешка или явна неточност при намаляването на размера на глобата на Ferriere Nord, неправилно упражняване на правомощието за пълен съдебен контрол, както и липса на мотиви, седмо, незаконосъобразност поради неспазване на правото на защита на увеличението на основния размер на глобата вследствие на повторност на нарушението, осмо, незаконосъобразност поради забава на увеличението на основния размер на глобата вследствие на повторност на нарушението и девето, незаконосъобразност поради неспазване на принципа на пропорционалност на увеличението на основния размер на глобата вследствие на повторност на нарушението.

По второто основание

Доводи на страните

19 По второто основание, което следва да бъде разгледано най-напред, Ferriere Nord твърди, че Общият съд е допуснал грешки при прилагане на правото, като е заключил, че Комисията не е била длъжна да му изпрати ново изложение на възраженията, преди да приеме спорното решение.

20 На първо място, Ferriere Nord приканва Съда да се произнесе по правилността на констатацията в точка 121 от обжалваното съдебно решение, че принципът tempus regit actum трябва да се тълкува само в смисъл, че процесуалният акт трябва да бъде приет на основание на правните

норми, които са в сила към момента на приемането му. Според Ferriere Nord това тълкуване е неправилно, тъй като изложението на възраженията, прието на основание член 36 ВС, не може да служи за основа на спорното решение, прието на основание Регламент № 1/2003.

21 Според Ferriere Nord след решение от 25 октомври 2007 г., Ferriere Nord/Комисия (T-94/03, непубликувано, EU:T:2007:320), е трябвало да бъде прието ново изложение на възраженията и така е щяло да бъде приложено правилно решение от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582), в точка 73 от което Съдът е постановил, че отмяната на акт на Съюза не засяга неминуемо подготвителните актове, тъй като производството, в което трябва да бъде заместен отменения акт, по принцип се възобновява от конкретния етап, на който е допуснато нарушението. Всъщност с употребата на изразите „не засяга неминуемо“ и „по принцип“ Съдът не изключвал възможността предвид особеностите на конкретния случай производството да бъде възобновено от етап, предхождащ този, на който е допуснато нарушението, довело до отмяната на акта.

22 На второ място, Ferriere Nord изтъква изопачаване на фактите и доказателствата, както и нарушение на принципа на оправданите правни очаквания, доколкото редица сведения в писмата, които Комисията му е изпратила, са създали у него оправдани правни очаквания, че ще бъде прието ново изложение на възраженията.

23 На трето място, Ferriere Nord твърди, че противно на приетото от Общия съд в обжалваното съдебно решение, изготвянето на ново изложение на възраженията е било необходимо, тъй като последното е нямало да бъде идентично на изложението на възраженията. В това отношение то изтъква по-специално разликата между съответните данни за италианския и общия пазар в разпоредителните части на решението от 2002 г. и на спорното решение.

24 Освен това Ferriere Nord се позовава на нарушение на член 27 от Регламент № 1/2003, както и на членове 11 и 12 от Регламент (ЕО) № 773/2004 на Комисията от 7 април 2004 година относно водените от Комисията производства съгласно членове [101 ДФЕС и 102 ДФЕС] (ОВ L 123, 2004 г., стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 242), доколкото в точка 148 от обжалваното съдебно решение Общият съд е приел, че при липса на нови възражения Комисията не е била длъжна да провежда ново изслушване пред длъжностното лице, ръководещо устното изслушване.

25 Според Комисията доводите, изложени от Ferriere Nord на първо място, са недопустими, тъй като с тях не се оспорва ясно обжалваното съдебно решение, а само се иска от Съда да поясни дали решение, прието съгласно Регламент № 1/2003, може да се основава на изложение на възраженията, прието на основание Договора за ЕОВС.

26 По съществото на доводите Комисията поддържа, че в отговор на довода, че е необходимо съответствие между правното основание респективно на подготвителния и окончателния акт, в точки 118—122 от обжалваното съдебно решение Общият съд не е приложил прекалено строго, а оттам и неправилно, принципа tempus regit actum, а е извел от него логичния извод, а именно че след като порокът, от който страда решението от 2002 г., е възникнал в момента на приемането му, отмяната на този акт не засяга валидността на подготвителните актове, поради което Комисията не е била длъжна да изпрати на Ferriere Nord ново изложение на възраженията.

27 Според Комисията са недопустими и доводите, които Ferriere Nord излага на второ място. От една страна, нарушението на оправданите правни очаквания било ново основание. От друга страна, макар формално да изтъквало изопачаване, Ferriere Nord в действителност целяло извършването на нова преценка на фактите.

28 При всички положения Комисията подчертава, че от изтъкнатите от Ferriere Nord сведения в изпратените от нея писма, разглеждани в техния контекст, е видно, че те не са могли да създадат оправдани правни очаквания за изпращане на ново изложение на възраженията, както Общият съд отбелязва в точки 127 и 128 от обжалваното съдебно решение. Поради това в точка 126 от последното решение Общият съд заключил правилно и без да изопачава фактите, че Ferriere Nord не може да се позовава на такива оправдани правни очаквания.

29 По отношение на допустимостта на доводите, изложени на трето място, Комисията поддържа, че Ferriere Nord посочва някои точки от обжалваното съдебно решение, без да излага конкретен довод във връзка с твърдението, че Общият съд е допуснал грешка, като не е санкционирал пропуска да бъде изпратено ново изложение на възраженията.

30 Що се отнася до съществото на доводите, Комисията се позовава на точки 143 и 144 от обжалваното съдебно решение, в които Общият съд подчертал неоснователността на довода, че било необходимо ново изложение на възраженията, за да се установи дали картелът може да засегне търговията между държавите членки, тъй като този въпрос бил повдигнат в изложението на допълнителните възражения. Освен това Ferriere Nord изхождало от неправилния възглед, че със спорното решение било санкционирано нарушение, различно от санкционираното с решението от 2002 г. Всъщност от текста на спорното решение следвало, че изтъкнатото нарушение е обхващащ целия италиански пазар, тоест съществена част от общия пазар картел, който поради това е забранен от член 65, параграф 1 ВС.

31 Според Комисията доводът относно непровеждането на изслушване пред длъжностното лице, ръководещо устното изслушване, е формулиран прекалено общо и неясно, за да бъде допустим. По съществото тя отбелязва, че Ferriere Nord не оспорва извода на Общия съд, че такова изслушване би било необходимо само ако беше връчено ново изложение на възраженията. Общият съд обаче отрекъл необходимостта от такова ново изложение.

Съображения на Съда

32 Следва да се отхвърли повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост на доводите, изложени от Ferriere Nord на първо място. Всъщност от жалбата пред Съда ясно личи, че Ferriere Nord не иска само от Съда пояснения по поставения въпрос, а иска да докаже, че по-специално в точка 121 от обжалваното съдебно решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че не е необходимо преди приемането на спорното решение да бъде издадено ново изложение на възраженията. Също така, противно на твърдението на Комисията, доводът на Ferriere Nord относно непровеждането на изслушване пред длъжностното лице, ръководещо устното изслушване, е достатъчно конкретен, за да бъде допустим, тъй като в жалбата пред Съда са посочени както разпоредбите от правото на Съюза, които се твърди, че Общият съд е нарушил в това отношение, така и точката от обжалваното съдебно решение, в която е допуснато твърдяното нарушение.

33 Що се отнася до съществото на доводите на Ferriere Nord относно липсата на ново изложение на възраженията и непровеждането на изслушване пред длъжностното лице, ръководещо устното изслушване, следва да се припомни, че в хода на производството, в което е прието решението от 2002 г., на 26 март 2002 г. на основание член 36 ВС Комисията изпраща на съответните предприятия, включително на Ferriere Nord, изложението на възраженията. Устното изслушване по него е проведено на 13 юни 2002 г. След изтичането на срока на действие на Договора за ЕОВС, на 12 август 2002 г. Комисията изпраща на посочените предприятия изложение на допълнителните възражения на основание член 19, параграф 1 от Регламент № 17, в което изяснява позицията си относно тази промяна на правната уредба и

приканва предприятията да изразят становището си по допълнителните възражения. На 30 септември 2002 г. е проведено устно изслушване в присъствието на представителите на държавите членки.

34 След отмяната на решението от 2002 г., с писмо от 30 юни 2008 г. Комисията уведомява Ferriere Nord и останалите засегнати предприятия за намерението си да приеме повторно това решение, като използва Регламент № 1/2003 за правно основание и се съобрази с предвидените в него процесуални норми.

35 С оглед на това развитие на производството следва да се провери дали, както твърди Ferriere Nord и противно на заключението на Общия съд в точки 144 и 148 от обжалваното съдебно решение, Комисията е била длъжна след отмяната на решението от 2002 г. да приеме ново изложение на възраженията, както и да проведе ново устно изслушване.

36 Съгласно постоянната съдебна практика процесуалноправните норми по принцип се прилагат от деня на влизането им в сила (решения от 29 март 2011 г., ArcelorMittal Luxembourg/Комисия и Комисия/ArcelorMittal Luxembourg и др., C-201/09 P и C-216/09 P, EU:C:2011:190, т. 75 и цитираната съдебна практика, от 29 март 2011 г., ThyssenKrupp Nirosta/Комисия, C-352/09 P, EU:C:2011:191, т. 88 и от 11 декември 2012 г., Комисия/Испания, C-610/10, EU:C:2012:781, т. 45), дори в производство, което е образувано преди тази дата, но все още е висящо след нея (вж. в този смисъл решение от 11 декември 2012 г., Комисия/Испания, C-610/10, EU:C:2012:781, т. 47).

37 Тъй като в случая спорното решение е прието на основание член 7, параграф 1 и член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, производството, в което е прието това решение, е трябвало да бъде проведено в съответствие с този регламент, както и с Регламент № 773/2004, правно основание за който е Регламент № 1/2003 (вж. в този смисъл решение от 29 март 2011 г., ThyssenKrupp Nirosta/Комисия, C-352/09 P, EU:C:2011:191, т. 90), независимо че производството е образувано преди влизането в сила на Регламент № 1/2003.

38 От това следва, че в точка 121 от обжалваното съдебно решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е тълкувал принципите относно действието на правните норми във времето, съгласно които процесуалноправните норми по принцип се прилагат за правоотношенията, които са висящи към датата на влизането им в сила, в смисъл, че що се отнася до спорното решение, прието на основание Регламент № 1/2003, подготвителните актове е трябвало да бъдат приети съгласно действащите към момента на приемането им процесуални норми, а именно член 36, параграф 1 ВС (в случая на изложението на възраженията) и член 19, параграф 1 от Регламент № 17 (в случая на изложението на допълнителните възражения).

39 Следва обаче да се провери дали подготвителните актове, изготвени от Комисията с оглед на приемането на решението от 2002 г., могат да се разглеждат като еквивалентни на предвидените в регламенти № 1/2003 и № 773/2004. Всъщност, ако това е така, Комисията не може да бъде упреквана, че не ги е изготвила повторно преди приемането на спорното решение.

40 Що се отнася до изготвянето на изложението на възраженията, съгласно член 10, параграфи 1 и 2 от Регламент № 773/2004, тълкуван във връзка с член 27, параграф 1 от Регламент № 1/2003, за чието прилагане е приет, преди да приеме решение на основание по-специално член 7 от последния регламент, Комисията връчва на съответните страни изложение на възраженията, като им дава възможност да я информират за становището си в определения от нея срок.

41 Както обаче Общият съд отбелязва по същество в точки 123 и 124 от обжалваното съдебно решение, в случая Комисията вече е изпратила на съответните предприятия изложение на възраженията и изложение на допълнителните възражения и със спорното решение Ferriere Nord не е подведено под отговорност за нови деяния спрямо посочените в изложенията, нито

се въвеждат съществени изменения по отношение на доказателствата за нарушенията, в които то е обвинено. Освен това, както подчертава генералният адвокат в точка 53 от заключението си, няма голяма разлика от гледна точка на съдържанието между изложението на възраженията, прието в съответствие с правилата на Договора за ЕОВС, и това, прието съгласно правилата на Регламент № 17 и Регламент № 1/2003. Следователно не се е налагало да бъде изпратено ново изложение на възраженията.

42 В това отношение Общият съд правилно се позовава на точка 73 от решение от 15 октомври 2002 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P—C-252/99 P и C-254/99 P, EU:C:2002:582), в която се припомня, че отмяната на акт на Съюза не засяга неминуемо подготвителните актове, тъй като производството, в което трябва да бъде заместен отменението акт, по принцип се възобновява от конкретния етап, на който е допуснато нарушението.

43 Всъщност, както констатира Общият съд в точка 119 от обжалваното съдебно решение, решението от 2002 г. е отменено, тъй като Комисията не е имала правомощие да го приеме на основание разпоредбите на Договора за ЕОВС, който вече не е бил в сила към момента на приемане на това решение, поради което именно в този момент е допуснато нарушението. Следователно тази отмяна не засяга изложението на възраженията, нито изложението на допълнителните възражения.

44 Ето защо Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точка 122 от обжалваното съдебно решение е заключил, че Комисията не е била длъжна да приеме ново изложение на възраженията.

45 Както обаче отбелязва генералният адвокат в точка 55 от заключението си, съгласно член 12 от Регламент № 773/2004 Комисията трябва да предостави на страните, до които е адресирала изложението на възраженията, възможност да развият доводите си в устно становище, ако те са поискали това в писмените си становища. Ето защо, след като, видно от точка 43 от настоящото решение, отмяната на решението от 2002 г. не се отразява на изложението на възраженията и изложението на допълнителните възражения, следва да се провери дали Комисията е дала възможност на посочените страни — както е била длъжна да направи — да развият доводите си в хода на устно изслушване, проведено съгласно процесуалните изисквания на регламенти № 1/2003 и № 773/2004.

46 В това отношение е важно да се отбележи, че в рамките на процесуалния режим, установен с Регламент № 1/2003 и изяснен в Регламент № 773/2004, член 14, параграф 3 от последния регламент предвижда, че органите на държавите членки в областта на конкуренцията са поканени да участват в устното изслушване, което се провежда след приемане на изложението на възраженията по искане на адресатите на последното.

47 Що се отнася обаче до устните изслушвания, проведени през 2002 г., представителите на държавите членки не са участвали в това от 13 юни 2002 г., тъй като участието им не е било предвидено в действащия тогава Договор за ЕОВС. Безспорно е, че в хода на това изслушване се обсъжда случаят по същество, а именно поведението, за което Комисията упреква предприятията, адресати на изложението на възраженията. Това следва по-специално от точки 379—382 от спорното решение и намира потвърждение в точка 148 от решения на Общия съд от 9 декември 2014 г., Alfa Acciai/Комисия (T-85/10, непубликувано, EU:T:2014:1037), и от 9 декември 2014 г., Ferriera Valsabbia и Valsabbia Investimenti/Комисия (T-92/10, непубликувано, EU:T:2014:1032).

48 За сметка на това в хода на устното изслушване от 30 септември 2002 г., на което представителите на държавите членки са поканени в съответствие с вече приложимите правила на Договора за ЕО, и по-конкретно съгласно член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 2842/98

на Комисията от 22 декември 1998 година относно изслушването на страните в някои производства съгласно членове [81] и [82] от Договора за ЕО (ОВ L 354, 1998 г., стр. 18), се обсъжда предметът на изложението на допълнителните възражения, а именно правните последици от изтичането на срока на действие на Договора за ЕОВС за по-нататъшния ход на производството. Това следва, от една страна, от споменатото изложение, в което адресатите са изрично приканени да изразят становището си по посочените допълнителни възражения. От друга страна, в точка 382 от спорното решение Комисията посочва, че не е сметнала за необходимо да провежда повторно устното изслушване от 13 юни 2002 г. съгласно разпоредбите на Регламент № 17 и Регламент № 1/2003, тъй като това изслушване, в което не са участвали представители на държавите членки, е проведено в съответствие с приложимите към онзи момент правила на Договора за ЕОВС. Освен това в хода на общото съдебно заседание по дела C-85/15 P—C-89/15 P в отговор на въпрос на Съда Комисията потвърждава, че в изложението на допълнителните възражения не се разглеждат отново нито фактите, нито доказателствата по делото.

49 Следователно в настоящия случай представителите на държавите членки не са участвали в устно изслушване по съществото на случая, а единствено в изслушване относно правните последици от изтичането на срока на действие на Договора за ЕОВС.

50 При все това съгласно съдебната практика, припомнена в точки 36 и 37 от настоящото решение, когато Комисията приема решение на основание Регламент № 1/2003, производството по приемане на това решение трябва да бъде проведено в съответствие с процесуалните норми на този регламент, дори и да е било образувано преди влизането в сила на последния.

51 Ето защо съгласно членове 12 и 14 от Регламент № 773/2004 Комисията е била длъжна, преди да приеме спорното решение, да даде на страните възможност да развият доводите си в хода на устно изслушване, на което са поканени органите на държавите членки в областта на конкуренцията. Поради това не би могло да се приеме, че устното изслушване от 13 юни 2002 г., на което е обсъден случаят по същество, отговаря на процесуалните изисквания относно приемането на решение на основание Регламент № 1/2003.

52 Следователно Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точка 148 от обжалваното съдебно решение е счел, че Комисията не е била длъжна, преди да приеме спорното решение, да организира ново изслушване пред длъжностното лице, ръководещо устното изслушване, тъй като съответните предприятия вече са имали възможност да представят устни становища по време на изслушванията от 13 юни и 30 септември 2002 г.

53 Както подчертава генералният адвокат в точки 56 и 57 от заключението си, в производството по регламенти № 1/2003 и № 773/2004 е от голяма важност провеждането по искане на съответните страни на устно изслушване, на което съгласно член 14, параграф 3 от втория регламент са поканени органите на държавите членки в областта на конкуренцията, поради което пропускът да бъде проведено такова изслушване представлява съществено процесуално нарушение.

54 Ако не е спазено предвиденото в Регламент № 773/2004 право на участие в такова изслушване, не е необходимо предприятието, чиито права са нарушени по този начин, да доказва, че това нарушение може да има последици в негов ущърб за хода на производството и за съдържанието на спорното решение.

55 Следователно посоченото производство неминуемо е опорочено независимо от евентуалните вредоносни последици, които могат да настъпят за Ferriere Nord вследствие на това нарушение (вж. в този смисъл решения от 6 ноември 2012 г., Комисия/Éditions Odile Jacob, C-553/10 P и C-554/10 P, EU:C:2012:682, т. 46—52 и от 9 юни 2016 г., CEPSA/Комисия, C-608/13 P, EU:C:2016:414, т. 36).

56 От посоченото по-горе следва, че е налице второто изтъкнато от Ferriere Nord основание и поради това обжалваното съдебно решение трябва да бъде отменено, без да е необходимо да се разглеждат останалите доводи, изложени от Ferriere Nord по това основание, доколкото те въобще са допустими, нито е необходимо да се разглеждат останалите основания за обжалване.

По жалбата пред Общия съд

57 Съгласно член 61, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, когато жалбата е основателна, Съдът отменя решението на Общия съд. Той може сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.

58 В конкретния случай Съдът разполага с необходимите данни, за да постанови окончателно решение по жалбата за отмяна на спорното решение, подадена от Ferriere Nord пред Общия съд.

59 В това отношение е достатъчно да се отбележи, че по съображенията, изложени в точки 33—55 от настоящото решение, спорното решение трябва да бъде отменено в частта относно Ferriere Nord поради съществено процесуално нарушение.

По съдебните разноски

60 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник, когато жалбата е основателна и Съдът се произнася окончателно по спора, той се произнася по съдебните разноски.

61 Член 138, параграф 1 от този правилник, приложим за производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, предвижда, че загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Ferriere Nord печели делото по жалбата срещу решението на Общия съд и жалбата пред Общия съд е уважена, в съответствие с исканията му Комисията следва да бъде осъдена да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези, направени от Ferriere Nord както в първоинстанционното производство, така и в това по жалбата пред Съда.

По изложените съображения Съдът (девети състав) реши:

1) **Отменя решение на Общия съд на Европейския съюз от 9 декември 2014 г., Ferriere Nord/Комисия (T-90/10, непубликувано, EU:T:2014:1035).**

2) **Отменя Решение C(2009) 7492 окончателен на Комисията от 30 септември 2009 година относно нарушение на член 65 ЕО (COMP/37.956 — Арматурна стомана, повторно приемане), в редакцията му, изменена с Решение C(2009) 9912 окончателен на Комисията от 8 декември 2009 г., в частта относно Ferriere Nord SpA.**

3) **Осъжда Европейската комисия да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези, направени от Ferriere Nord SpA както в първоинстанционното производство, така и в това по жалбата пред Съда.**

Подписи